

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Nr. 17 / IANUARIE 2013

17

Cultura generală și cultura de specialitate la disciplina limba și literatura
română | de IULIANA GALEȘ

Aplicații online folosite în predarea limbii engleze | de CAMELIA TIMOFTE
Nevoile reale de ajustare a programelor școlare la limba franceză |
de SORINA GHERGHEL

Predarea unei limbi străine prin intermediul internetului și instrumentelor
multimedia | de CARMEN NEAGU

Calculatorul și managementul învățării | de FLORIAN RADU
Proiectele eTwinning – o experiență pedagogică valoroasă |
de ANA-MARIA MITROI

Noutăți din Geneva, de la C.E.R.N. – Centrul european de cercetări nucleare |
de LILIANA GHEORGHIAN

Locul mentorului într-un program de inducție destinat profesorului debutant
| de PETRUȚA LOSTUN

Studiu: Evaluarea percepției elevilor față de relația lor cu profesorul | de
TUDORA LUNGU

Gânduri fractale | de ADELA GROZEANU

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Online: www.iteach.ro/experiencedidactice

Partener: Institutul de Științe ale Educației

Revista "iTeach: Experiențe didactice" își propune să promoveze aspectele practice ale predării, învățării și evaluării școlare prin aducerea în prim plan a experiențelor concrete ale cadrelor didactice. Constituie un canal de comunicare și de informare în cadrul comunității cadrelor didactice înscrise pe platforma iTeach.

Descriere prin cuvinte cheie:

didactică aplicată, practică pedagogică, situații educative, experiențe didactice

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

Cod de identificare ISSN / înregistrarea Bibliotecii Naționale a României:
iTeach: Experiențe didactice (online) = ISSN 2247 – 966X
ISSN – L = 2247 – 966X

EDITOR: **TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație**

www.tehne.ro

REDACȚIA:

Str. Dr. Louis Pasteur 54

București 050536

COLECTIV DE REDACȚIE

Olimpiu ISTRATE (Universitatea din București, Departamentul pentru Formarea Profesorilor)

Oana GHEORGHE (Institutul de Științe ale Educației)

Irina VASILESCU (Școala Nr. 195 București)

Simona VELEA (Institutul de Științe ale Educației)

Alexandra BUNICA (TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație)

Doru ȘTEFĂNESCU (Social IT)

Simona GĂBUREANU (Universitatea Politehnica București, Catedra pentru Pregătirea Personalului Didactic)

E-MAIL: echipa@iteach.ro

PAGINA REVISTEI:

www.iteach.ro/experiencedidactice

Cultura generală și cultura de specialitate la disciplina limba și literatura română

De **Iuliana Gales**

De câțiva ani se confruntă două curente în legătură cu ce ar trebui școala să transmită ca informație, respectiv să formeze. Unii susțin că trebuie creată o cultură generală pentru ca ulterior elevul să opteze pentru o specializare. Alții cred că specializarea poate începe de la vârste mici, având în vedere interesele și aptitudinile elevului. Atunci când în cadrul fiecărei discipline trebuie să se aleagă un pachet minim obligatoriu de informații, respectiv de competențe de dezvoltat, se dovedește că fiecare specialist consideră că nu poate selecta cu adevărat, că multe lucruri sunt „esențiale”, astfel încât se ajunge tot la supraîncărcarea cu elemente care țin de „cultura generală”. La limba și literatura română, actuala programă pentru cei patru ani de liceu este o ilustrare a acestui conflict între ceea ce declarăm că vrem să obținem și ceea ce se propune cu adevărat drept conținut și competență. Lucrarea noastră își propune să limiteze discuția despre raportul cultură generală-cultură de specialitate la disciplina limba și literatura română.

Ce înseamnă o cultură generală în domeniul acesta? Unii ar spune că scrierea corectă și cititul fluent, dobândirea unui vocabular bogat, respectiv un bagaj de lecturi din cele „canonice”. Alții ar introduce în plus și câteva noțiuni gramaticale, respectiv de teorie literară. În orice caz, fiecare dascăl este ispitit să extindă sfera așa — zisei culturi generale în ceea ce privește disciplina lui, astfel încât limita dintre cultura generală și cea de specialitate este foarte laxă.

Prin cultură generală înțelegem un ansamblu de cunoștințe și abilități de bază necesare pentru pregătirea unei personalități. În cazul științelor umaniste, sfera acestei culturi este mult mai largă și mai greu definibilă. De exemplu, analiza unui text literar presupune încadrarea lui într-un curent literar, într-o epocă, cunoașterea semnificației unor simboluri, cunoașterea semnificațiilor unor trimiteri etc., ceea ce înseamnă utilizarea unor informații din domeniul istoriei, geografiei, artelor, antropologiei, sociologiei etc. Noua abordare a textelor, axată pe discutarea unui text și trimiterea în plan secundar a studierii istoriei literaturii, respectiv a operei unui scriitor, are dezavantajul reducerii textului literar la identificarea unor elemente de structură și la dificultatea elevului de a înțelege un text complex. Uneori, profesorul de literatură crede că anumite referințe culturale sunt deja cunoscute și se vede pus în situația de a explica lucruri care, fiind incluse la „cultură generală”, nu sunt cuprinse la nicio disciplină. Alteori profesori de la alte discipline cred că elevii trebuie să cunoască de la literatura română anumiți scriitori și sunt uimiți de „incultura” acestora.

Pentru a ilustra modul cum este percepută cultura generală și cea de specialitate la limba și literatura română, ne vom referi la situații concrete din activitatea curentă la clasă. Clasele a XI-a și a XII-a presupun un nivel mai înalt al cunoștințelor și abilităților și o abordare parțial în funcție de istoria literaturii. De-a lungul anului școlar sunt propuse o serie de studii de caz care presupun o pregătire prealabilă a elevilor. Unul dintre primele este

„Dimensiunea religioasă a existenței”, care aduce în discuție contribuția mitropoliților Varlaam, Dosoftei, Antim Ivireanul la dezvoltarea limbii române literare. În orele dedicate acestui studiu de caz, elevii ar trebui să analizeze aspecte ale limbii române din cele câteva fragmente oferite de manual, să discute/să evidențieze rolul pe care aceștia l-au avut în dezvoltarea culturii române pe baza citatelor din critica literară oferite de manual și a propriilor cunoștințe și investigații. Existența unei minime culturi generale obținute în clasele anterioare oferă prea puțin suport. Evul mediu românesc este tratat la istorie în clasa a VIII-a, cu accent pe marile domnii și câteva ore dedicate culturii medievale, dar mai mult ca o privire de ansamblu asupra artelor, astfel încât majorității elevilor le este greu să-i situeze în timp pe cei trei mitropoliți și să le atribuie vreun rol anume. De asemenea, limba greoaie a secolului al XVII-lea, chiar dacă este „corectată” puțin de autorii manualelor, ridică mari probleme multor elevi a căror abilitate lingvistică este medie, de aici greutatea de a discuta cu adevărat despre aspectele limbii. Întrebarea este dacă această temă face parte din cultura generală sau din cea de specialitate. Pentru acela pentru care cultura umanistă este importantă, acest studiu de caz oferă un minim de cultură generală necesar pentru a avea o imagine a evoluției limbii române. Pentru alții este informația suplimentară care nu va sluji la nimic deoarece nu se regăsește pe lista informațiilor generale instrumentale.

Următorul studiu de caz al clasei a XI-a se intitulează „Formarea conștiinței istorice”, propunând spre studiu cronicarii și reprezentanții Școlii Ardelene, respectiv umanismul și iluminismul românesc. O primă observație ar fi că perioada Renașterii, respectiv secolul al XVIII-lea au fost obiect de studiu la istorie în clasele a IX-a și a X-a. Vor fi abordate la literatura universală, la clasele cu specialitatea filologie pe la sfârșitul clasei a XI-a, deci aproximativ aceeași informație este reluată la intervale relativ scurte de timp și este un consens în a o încadra la cultura generală. În această situație este mai evidentă diferența dintre cele două tipuri de cultură. La literatura română câteva ore sunt dedicate exclusiv cronicarilor, respectiv Țiganiadei de Ion Budai-Deleanu. Specificul limbii utilizate în texte, temele abordate, mijloacele artistice folosite sunt specifice domeniului literaturii. Pentru a putea analiza un text din perioada respectivă elevul trebuie să aibă abilități lingvistice peste medie și cunoștințe mai largi cu privire la evoluția limbii române.

În situația unei teme precum postmodernismul, studiat în clasa a XII-a, sunt de reținut și de utilizat în discursurile viitoare noțiuni precum „metaliteratură”, „autoreferențialitate”, „intertextualitate”, „parodie”, „pastișă”, noțiuni care fac parte evident din cultura de specialitate. Cu cât perioada de timp studiată este mai apropiată de vremurile noastre, cu atât se observă o specializare a abordării. Termenii specifici de teorie literară, utilizarea tuturor nivelurilor limbajului care impune existența unui vocabular dezvoltat, apelul la tradiția literară datorită intertextualității sunt parte componentă a unei culturi de specialitate. De aceea mulți dintre elevi au dificultăți în abordarea textelor moderniste și contemporane. Informațiile de cultură generală obținute din alte surse se dovedesc insuficiente. De data aceasta trebuie să utilizeze limbaj specializat, iar decodarea unor simboluri presupune o lectură vastă, capacitate de analiză și de interpretare nuanțată, o experiență a lecturii și

un simț al limbajului dezvoltat prin studiu aprofundat.

Coborând la gimnaziu, observăm că tot ce înseamnă gramatică, mai ales morfologie și sintaxă, se face în clasele V-VIII, iar în liceu noțiunile gramaticale se prezumă că sunt cunoscute și doar accidental se propun lecții cu conținut explicit gramatical. Față de temele propuse la liceu în cadrul componentei „Limbă și comunicare”, temele de la gimnaziu dedicate gramaticii par de o dificultate deosebită. Practic, prea puține lucruri se pot spune în plus despre vreun parte de vorbire sau despre vreo parte de propoziție față de informațiile din manualul de clasa a VIII-a. Această distribuie a informației arată că în conceperea programelor școlare s-a considerat morfologia și sintaxa ca parte a culturii generale. Miron Nicolescu, matematician, spune : „Cultura generală este ceea ce îți rămân după ce ai uitat tot ce ai învățat”. Din păcate, nefiind folosite decât sporadic, noțiunile gramaticale se uită, astfel încât cultura generală a foarte multor tineri nu mai cuprinde nimic din informațiile care i-au „chinuit” în gimnaziu.

Se poate vedea diferența dintre diferite tipuri de exerciții propuse la clasa a VII-a, respectiv la clasa a IX-a. *Analizați morfologic și sintactic substantivele din textul: „Codrii uriași ca o mână de vreascuri netrebnice, se zvârcoleau neputincioși și țipau de usturime înădușită, sub văpaia incendiului universal.”(Calistrat Hogaș).* Exercițiul presupune identificarea substantivelor, apoi a tipului, a genului, numărului, cazului, articulării, respectiv a cazului acestora. Din clasa a IX-a, genul acesta de exerciții nu există. Există exerciții de tipul: a) „Doi dintre voi vor descrie oral, pe rând, în fața colegilor, distracțiile copiilor de la începutul secolului al XIX-lea, folosind, în măsura posibilităților, limbajul epocii și informațiile din textul lui Nicolae Filimon.(n.a. Ciocoi vechi și noi) b) Ceilalți vor urmări cu atenție monologul fiecăruia și vor nota pe caiete observațiile privind: - adecvarea la situația de comunicare (contextul, adaptarea/modificarea discursului în funcție de reacția ascultătorilor, durată); - alegerea tipului de limbaj (formal, informal); - elemente nonverbale și paraverbale ale comunicării (gesturi, mimică, tonalitate, ritmul vorbirii etc). c) În final, comparați, pe baza observațiilor notate, cele două descrieri și trageți concluzii în legătură cu fiecare caz în parte..” (manualul editurii Art, p. 89) Acest exercițiu presupune pentru cei doi elevi care susțin monologul o cultură lingvistică deosebită pentru a putea folosi într-un monolog limbajul arhaic cerut. Restul clasei trebuie să exerseze ascultarea activă, iar apoi să analizeze și să compare cele două monologuri.

Se va spune că exercițiul al doilea presupune capacitatea de a utiliza limbajul la nivel superior, în timp ce primul presupune doar recunoașterea unor caracteristici gramaticale. Obiecția este corectă. Analiza corectă a unei părți de vorbire nu implică și stăpânirea limbajului și existența capacității de comunicare. De asemenea, exercițiul al doilea implică și ascultarea activă, respectiv discursul oral în fața unui public, elemente care sunt necesare în decursul vieții. Dar utilizarea unui limbaj arhaic face parte din cultura generală? Experiența didactică arată că, la o clasă medie sau slabă, elevii nu vor îndeplini niciuna dintre sarcini. Discursul va fi din câteva fraze în limbajul cotidian, iar observarea lui se rezumă la observarea emotivității elevului care susține monologul. În final, momentul va fi perceput ca unul relaxant și nu va avea o finalitate educativă în sensul dobândirii de abilități sau de informații. În schimb, monologul, respectiv

dialogul se exersează, tot la clasa a IX-a, pornind de la studiul unor texte precum Mara de Ioan Slavici, pe care însă manualul îl însoțește de alte teme legate de limbă și comunicare. Din acest exemplu vedem că nu întotdeauna ceea ce autorii de manuale sau de programe propun ca și exercițiu de cultură generală se poate realiza eficient cu suportul propus de aceștia. De asemenea, în cazul textelor literare, se poate vedea cum un text este considerat accesibil sau dificil în funcție de colectivul care a alcătuit manualul. De exemplu, în clasa a VIII-a se studiază comedia, cea propusă în manualul editurii Humanitas fiind O scrisoare pierdută de Ion Luca Caragiale. Toate manualele de liceu o propun și în clasa a X-a și rămân textul dramatic de referință la bacalaureat. La fel, pentru povestire se propune și în clasa a VII-a și în clasa a X-a lapa lui Vodă de Mihail Sadoveanu. În ambele situații se cere ilustrarea speciei literare. De doi ani s-a scos de la evaluarea națională subiectul „comedia”, fiind considerat prea dificil, dar în programa școlară a rămas și realitatea spune că elevul de clasa a VIII-a nu o înțelege. Astfel, se vede că există diferențe și lipsă de viziune unitară în ceea ce privește predarea limbii române pe parcursul școlarității. Pe anumite segmente s-a simplificat cât mai mult în ideea adaptării la specificul vârstei, pe alte segmente conținuturile au rămas aceleași, chiar dacă unele au fost scoase din programa pentru examenele finale.

Horia-Roman Patapievici prezenta plastic cultura generală și cea de specialitate ca pe o roată: în centru o sumă de probleme esențiale, spițele fiind domeniile specializate. Pentru buna funcționare a roții trebuie să existe ambele într-un raport echilibrat. Se tot discută de supraîncărcarea elevilor cu discipline și informații care „nu folosesc” în viață. Utilitarismul este însă limitativ. Astăzi informația este accesibilă și este într-o permanentă schimbare. Acest lucru ar însemna să-i învățăm pe elevii noștri doar să scrie, să citească și să folosească un computer? Formarea unui specialist într-un domeniu, a unui muncitor priceput ar trebui să se limiteze la domeniul respectiv? Și dacă viitorul îi impune schimbarea carierei? Va putea acel tânăr, limitat la orele de practică, respectiv de specialitate într-un domeniu, să se reorienteze? Pe de altă parte, credința fiecărui profesor în disciplina pe care o predă face ca o mulțime de informații să devină absolut necesare, să fie incluse în cultura generală.

În concluzie, raportul cultură generală-cultură de specialitate este într-o continuă mișcare datorită relativității termenilor. Ceea ce unii consideră ca aparținând generalului se dovedește a fi specializare pentru alții. În practica didactică depinde de fiecare profesor și de fiecare colectiv didactic modul cum creează echilibrul între ceea ce formează un om educat și adaptabil în societate și ceea ce formează un specialist într-un domeniu.

Bibliografie: Costache, Adrian, Ioniță, Florin, Lascăr, M.N., Săvoiu, Adrian - Limba și literatura română, manual pentru clasa a IX-a, ed. Art., 2010; Metea, Alexandru - Limba română pentru elevi, editura Helicon, Timișoara, [s.a.] Patapievici, Horia-Roman - Despre idei și blocaje, ed. Humanitas, București, 2008. Programele școlare aprobate de MECTS, respectiv manualele alternative aprobate pentru fiecare clasă.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experientedidactice/cultura-generalasi-cultura-de-specialitate>)

Aplicații online folosite în predarea limbii engleze

De **Camelia Timofte**

Limba engleză predată ca a doua limbă de comunicare implică strategii specifice care converg în ultimul timp spre o abordare eclectică. Conceptul *blended learning* este des întâlnit în orientarea modernă a predării-învățării-evaluării, în condițiile în care studiile evidențiază necesitatea adaptării procesului instructiv nevoilor nativilor digitali. Acestea fiind premisele, învățarea *face-to-face*, îmbinată cu cea pe care diferitele aplicații online le oferă profesorilor entuziaști și preocupați de dezvoltarea lor profesională continuă, este o abordare dezirabilă pentru creșterea interesului și menținerea entuziasmului pentru învățare, două provocări majore ale educatorului contemporan.

Scenariu teoretic Denumirea temei: LONDON IN OUR SIGHT
Disciplina: Limba engleză

Argumentarea alegerii temei în contextul propunerii de proiect
Prezentul scenariu are ca punct de pornire învățarea activ-participativă a unei structuri lingvistice abstracte precum fraza condițională și încearcă să surmonteze anumite dificultăți pe care elevii le pot întâmpina, asumat fiind decalajul existent între programa de limba română și cea a limbii engleze. Scenariul didactic proiectat apelează la aplicații precum podcast pentru audierea textelor autentice, prezentare prezente pentru partea teoretică, organizator grafic spicynodes pentru fixarea cunoștințelor, dar și la clasicele handouts pentru evaluare.

Obiective de referință (în scenariile pentru învățământ primar)/ Competențe specifice vizate - Dezvoltarea abilităților de receptare a unui mesaj oral; - Dezvoltarea abilităților de receptare a unui mesaj scris; - Dezvoltarea abilităților de producere a unui mesaj oral; - Dezvoltarea abilităților de producere a unui mesaj scris;

Strategie didactică — motivare și descriere Strategia didactică are ca punct de plecare comunicative approach - educabilii sunt angrenați în situații de învățare care au corespondent în viața cotidiană și care îi antrenează la găsirea de soluții optime : problem solving, games, role play. Dinamismul și interactivitatea sunt asigurate de utilizarea unor aplicații colaborative cum ar fi spicynode.com sau storybird.com care permit elevilor să-și exprime originalitatea în elaborarea sarcinilor de lucru. Audierea dialogului Podcast — *Why the long face? Episode 7 The English We Speak series* - asigură expunerea elevilor la accentul vorbitorilor nativi, cu toate componentele sale - reveniri asupra discursului, ezitări, parafrazări sau conotații. Secvența frontală de îmbogățire a vocabularului - reinforce vocabulary - se adresează tuturor elevilor în funcție de tipul lor de învățare — auditiv, vizual sau kinestezic. Dialogul facilitează receptarea informației pentru elevii cu învățare preponderent auditivă,

imaginile prezentate favorizează asimilarea informației pentru cei cu învățare vizuală, iar dialogul frontal, schimbul de broșuri publicitare se adresează elevilor cu învățare kinestezică. Lucrul pe echipe sau pe grupe dezvoltă autonomia și competențele sociale- capacitatea de adaptare la cerințele de grup, maleabilitate, colaborare și spirit de echipă. Evaluarea clasică este înlocuită de interevaluare și autoevaluare sau prin peer evaluation pentru aplicațiile realizate online - storybird.com. În concluzie, deși punctul de plecare în proiectarea didactică este strategia comunicativă, din noile orientări metodologice am selectat în funcție de nivelul de învățare, particularități de vârstă și individuale, tematică propusă și interesele educabililor, tehnici specifice CLIL și blended learning care favorizează învățarea prin descoperire, colaborare, animată de entuziasm .

Resurse utilizate, inclusiv tehnologice, dacă este cazul

Activitatea didactică propune activități diverse care să permită elevilor angajarea activă în propria formare, o formare dirijată, monitorizată și evaluată constant de către profesor în vederea realizării obiectivelor propuse. Activitatea se desfășoară în Cabinetul de documentare și informare. Warm up - audierea unei podcast Why the long face? Episode 7, The English We Speak series <http://www.bbc.co.uk/podcasts/series/tae#playepisode7>
Lead in - fotografii cu cele mai importante puncte turistice londoneze (London landmarks) Presentation: Prezi presentation - informații teoretice și fișă de completat (gapped exercise)

Practice - fill in exercise and matching exercise - hand out
Production: group work — Spicynodes — The seven wonders of the world
<http://www.spicynodes.org/a/9dae1cdeb429991ede0bfefb1bb6d765>
Homework : pair work — Storybird.com - London in our sight - funny story
<http://storybird.com/books/london-in-our-sight-funny-story-for-christmas/>

Prezentare succintă a scenariului didactic propriu-zis

1. Warm up Listening activity - ice breaking activity Aim: Ss get ready for the English class. T-Ss interaction Time 3 min. Teacher elicits the gapped information. Podcast — Why the long face? Episode 7 The English We Speak series
<http://www.bbc.co.uk/podcasts/series/tae#playepisode7> Teacher asks the Ss to listen to the podcast and fill in the joke: A horse walks into a bar. The barman says
Activitatea își propune să ofere elevilor cadrul propice de învățare, printr-un exercițiu de spargere a gheții care să le capteze atenția. Cerința este să identifice și să completeze cu o replică a dialogului audiat (listening for gap information). Activitatea este frontală și se desfășoară în trei minute. Profesorul oferă feed-back imediat pentru realizarea cerinței.

2. Lead in Speaking activity Aim: to reinforce the vocabulary about London Teacher (T) shows students (Ss) some pictures of London landmarks asking them to recognize them. Ss practise their speaking skill using T-Ss interaction Time 7 min. Example: T: Look at this marvellous building. You can see wonderful exhibits inside. Can you name it? Ss: British Museum. T: If I go to London I might visit Activitatea își propune să reîmprospăteze vocabularul referitor la obiectivele turistice londoneze, folosind o structură condițională. Elevii folosesc structura lingvistică empirică, plecând de la un model oferit și folosind un set de fotografii expuse. Activitatea este pe grupe și

se desfășoară în șapte minute. Clasa este împărțită în trei grupe: grupa V, grupa A, grupa C. Membrii grupelor V(izual) și C(hinestezic) dialoghează folosind imaginile, iar grupele A(uditiv) evaluează activitatea. Profesorul oferă feed-back pozitiv general pentru realizarea cerinței.

3. Presentation Reading activity – to explain First Conditional to Ss and the rules which must be followed. Prezi presentation. T reads the explanation and gives more information and explanation where necessary. Ss read the examples. T elicits 5 to 10 Ss. <http://prezi.com/ro93m3krcijp/copy-of-co/> Interaction: T-Ss interaction Time – 10 min. Activitatea își propune să explice gramatical structurile posibile în fraza condițională de tipul I. Structura teoretică are ca bază activitatea anterioară pentru accesibilizarea informației. Activitatea este frontală și se desfășoară în zece minute.

4. Practice Writing activity – to practise the language structure in a semi controlled activity. Hand out – fill in exercise and matching exercise. Activitatea are drept obiectiv internalizarea prin lucru individual a regulilor de utilizare a frazei condiționale de tipul I. Evaluarea se realizează în pereche (interevaluare) pentru dezvoltarea autonomiei și a spiritului autocritic. Activitatea este individuală și se desfășoară în zece minute.

5. Production Production group work exercise — Spicynodes — The seven wonders of the world – to practise the structure in a free controlled activity <http://www.spicynodes.org/a/9dae1cdeb429991ede0bfebf1bb6d765> SS design a spicynodes according to the example provided about the seven wonders of the world; SS interaction Time — 17 minutes Activitatea are drept obiectiv proiectarea sub forma unui organizator grafic a unei reclame despre cele șapte minuni ale lumii. Obiectivele CLIL sunt atinse prin aceasta activitate, elevii vehiculând pe lângă structura lingvistică învățată, cunoștințe geografice, istorice, cultură și civilizație. Activitatea se desfășoară pe grupe de câte cinci elevi. Evaluarea se realizează printr-un sondaj de opinie după turul galeriilor.

6. Homework Pair work — Storybird.com - London in our sight – funny story – to design a funny story using conditional clause type I. Activitatea oferă posibilitatea valorificării imaginației elevilor printr-un exercițiu creativ folosind o structură gramaticală impusă. Evaluarea se realizează prin peer evaluation – vizualizarea publică a povestii de către colegi de clasă, de școală, prieteni. Activitatea este realizată pe echipe, colaborativ, folosind astfel și învățarea on line (blended learning). <http://storybird.com/books/london-in-our-sight-funny-story-for-christmas/> Autoevaluarea scenariului propus: menționarea a 1-2 puncte forte și a eventualelor limite ale scenariului propus (max. 250 de cuvinte)

Puncte forte: – implicarea elevilor în realizarea activităților de grup prin valorificarea abilităților individuale; – învățarea activ-participativă și colaborativă. – oportunitatea abordării interdisciplinare.

Limite: – densitatea lecției; – apariția unui lider prea autoritar care să nu valorifice toți membrii grupei; – managementul timpului.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/aplicatii-online-in-predarea-li>

mbii-engleze)

Nevoile reale de ajustare a programelor școlare la limba franceză

De **Sorina Gherghel**

Obiective de referință: – aerisirea și readaptarea programei școlare actuale la disciplina limba franceză; – folosirea metodelor clasice în alternanță cu cele asistate de calculator pentru predare și evaluare și integrarea unor metode viabile de lucru diferențiat; – folosirea unor exemple de bună practică.

Sugerez: – La sate, existența unui centru școlar furnizor de internet gratis, care să permită elevilor să își facă temele online (în special pentru elevii ai căror școli au fost închise din diverse motive). Poate fi și acasă la un profesor de exemplu, acest profesor fiind cumva susținut și încurajat — elevii să poată avea acces la camera cu internet, sau/și la o cameră în care să fie programate ore de anumite discipline și alți profesori să poată merge acolo). Sunt profesori/învățători care au multe camere la țară, nefolosite. – Astăzi, majoritatea elevilor au internet pe mobil, pe care îl folosesc la ore, sarcinile de lucru la limba străină fiind mai ușor de proiectat de către profesor și de realizat astfel. Nu aș fi de acord că nu mai trebuie să învețe o limbă străină bine sau foarte bine, ci e bine că știu să caute și pe internet, deși uneori e deprimant să vezi traduceri cu google-isme. – Tot în acest scop se poate crea un portal/platforma de lucru pentru elevi unde pot interrelaiona pentru a socializa, a rezolva teme, probleme, etc. Tot aici poate exista un profesor mentor online care îi coordonează în ceea ce fac. – O altă deficiență a sistemului de învățământ este evaluarea clasică. Profesorul ar putea să-și planifice lecțiile mai mult bazându-se pe predarea pe bază de proiecte, care reprezintă un model educațional centrat pe elev, care are ca obiectiv principal dezvoltarea competențelor specifice secolului XXI. – Atingerea standardelor curriculare minimale (definite ca atare în documentele curriculare) cu elevii mai slab dotați intelectual. – Reproiectarea programei școlare pentru L2, elevul să înțeleagă de ce e important să cunoști în secolul XXI o limbă de circulație internațională, să desfășoare convorbiri cu un străin etc. Profesorul să aibă posibilitatea să dezvolte proiecte școlare cu instituții și profesori din Franța în care să implice elevi (de tip eTwinning, de exemplu). – Să existe o sală de învățare a limbii străine cu caști, în care să fie angrenat în lecții audio, să poată reproduce după un document autentic/lecțiile să fie descărcate chiar de pe youtube sau din alte surse, iar elevul să fie notat după modul în care reușește să răspundă la teste realizate după documentele autentice audiate de elev. – Profesorul să aibă mai multă libertate în proiectarea propriului demers pedagogic după diverse surse, urmărind în linii mari programa școlară, deoarece

sunt multe teme pe care elevii le-ar aborda mai motivat decât cele din programa — de exemplu, Viața personală nu este o temă plăcută pentru că li se pare că este un subiect prea intim pentru a fi prezentat profesorului sau în fața clasei. – Evaluarea la clasă să fie alternată cu metode activ-participative și mijloace multimedia utile, să folosească la ore tehnologia secolului XXI – laptopul, internetul, softuri de învățare tip AEL, situri educative tip *lewebpedagogique*, *francaisfacile*, email-ul, etc. Elevii vizionează un scurt metraj, de exemplu, și îmi trimit răspunsurile pe email sau le postează pe situl *lewebpedagogique*, elevii realizează prezentări powerpoint pe teme, pe care le prezintă la oră, ascultă melodii și rezolvă exerciții de diferite grade de dificultate, intră pe situri care le permit autoevaluarea, gen TCF, etc. Tot pe situl *lewebpedagogique* pot să își posteze reacțiile față de o sarcină de învățare propusă sau față de o temă de reflecție.

Recomand folosirea mai eficientă a tehnologiei, conform unei planificări a experienței de predare-învățare, comunicare dezinhibantă și eficientă cu elevii, cu colegii, spre progres, orientată către atingerea mai bună a standardelor curriculare, ținând cont de realitatea socială, o mai mare motivare și implicare a elevilor în activități menită să le aducă un aport cultural și social mai bun.

În primul rând să folosească auxiliare didactice eficiente, care să îi sprijine pe elevi în înțelegerea lecției, apoi să explice bine noțiunile și așteptările de la elevi, atât pentru temele de acasă, cât și pentru diverse activități în clasă, proiecte, eseuri, portofolii, etc. Să-i încurajeze să pună întrebări pertinente, să-i direcționeze spre anumite situri, bibliografie, etc.

La orele mele folosesc ca metode de evaluare: – chestionarul — în care, pe o fișă, le cer elevilor să răspundă la una sau două întrebări legate de o temă discutată cu orientare practică; țin cont de intervențiile lor prin puncte sau le notez în catalog; – portofoliul, în care elevii trebuie să realizeze temele și să adauge elemente originale pentru a fi punctați corespunzător; – evaluarea pe calculator în sistem AEL, sau prin postarea unor comentarii argumentative legate de anumite subiecte; – evaluarea orală, în care țin cont de încadrarea în subiect, de argumente, de corectitudinea exprimării și de bogăția ideilor și a lexicului; – lectura imaginii; – exerciții cu diverși itemi; – acordarea de puncte pentru intervenții corecte, corectarea unui coleg; – jocul de rol; – proiectul; – temele acasă, chiar și pe calculator — gen CV Europass sau Pașaportul lingvistic; – eseuri tematice; – contribuția la realizarea unor materiale auxiliare — reviste școlare, reviste sau articole online etc. – evaluare inițială, sumativă, finală, iluminativă ținând cont de nevoile elevilor și de ale societății, pe baza competențelor din Cadrul Comun European de Referințe — CECRL – consultarea unui site tematic și obținerea de feedback ca temă pentru acasă sau în clasă

Aș dori să realizez 70% din lecțiile de limba franceză pe baza unui document original — audio sau video; activități captivante ca tematică și ca ambianță de lucru, în care elevul să își dorească să revină și „să se odihnească” muncind cu plăcere.

Aș dori să elimin temele neinteresante pentru elevi, să folosesc mai mult elementele de cultură bogate în conținut, care să intereseze elevul.

Elevii să poată realiza la randul lor situri personalizate în limba

franceză, cu postarea materialelor care îi atrag.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/ajustarea-programelor-scolar-e-la-limba-franceza>)

Predarea unei limbi străine prin intermediul internetului și instrumentelor multimedia

De **Carmen Neagu**

În cadrul articolului sunt prezentate obiectivele, metodologia și activitățile cursului *Digital Audio and Video in Language Teaching*, organizat de Universitatea din Amsterdam, la care am participat în perioada 12–19 august 2012. De asemenea, sunt detaliate instrumente ca portofoliul electronic și tutorialul, experimentate pe parcursul trainingului, însoțite de comentariile coordonatorului cursului, reflecțiile trainerului și propriile concluzii pe marginea impactului acestui curs asupra dezvoltării mele profesionale. Articolul se bazează în mare măsură pe resursele multimedia prezentate în cadrul cursului din Olanda, finanțat prin programul Comenius – mobilități individuale de formare continuă. Conținutul acestei prezentări reprezintă un punct de vedere personal asupra informațiilor dobândite la curs.

Cu sprijinul financiar oferit prin Programul Sectorial Comenius, în anul școlar 2011–2012 am aplicat și obținut o bursă de formare continuă de o săptămână în Olanda, la un curs cu titlul *Digital Audio and Video in Language Teaching*, organizat de Universitatea din Amsterdam.

Obiectivele cursului au vizat:

- Furnizarea de cunoștințe tehnice și abilități de a dezvolta activități cu resurse digitale multimedia video și audio pentru învățarea limbilor străine;
- Furnizarea de cunoștințe generale despre site-uri ce oferă informații relevante cu privire la utilizarea de activități cu resurse digitale multimedia video și audio în predarea limbilor străine;
- Creșterea gradului de conștientizare a aptitudinilor pedagogice și metodologice necesare punerii în aplicare în mod eficient a resurselor digitale multimedia video și audio în sala de clasă și proiectării de materiale multimedia utile în predarea limbilor.

Ideea acestui curs a fost “learning by doing” și “learning while doing”, participanții fiind implicați activ prin intermediul sesiunilor zilnice de workshop și prin crearea — singuri sau în grupuri mici – de activități lingvistice și exerciții utile în lecțiile lor. Activitățile cursului au inclus:

- exemple de activități lingvistice cu resurse digitale audio și video (CD-ROM și web-based)
- informații tehnice: formate audio și video, players, streaming
- găsirea și utilizarea de activități multimedia pe web
- dezvoltarea unei sarcini cu materiale web-based
- comunicarea sincronă cu audio și video.

În urma acestui curs am aflat că pot trezi interesul elevilor în învățarea limbii engleze prin folosirea muzicii, imaginilor și a jocului de rol, într-un cuvânt, prin utilizarea instrumentelor multimedia. Cu toții cunoaștem faptul că aceste suporturi multimedia pot combina text, grafică plană sau spațială, sunet, imagine, animație, stimulând astfel comunicarea. De asemenea, ele reprezintă resursele actualizate ale metodei audiovizuale, utilizată cu precădere în predarea limbilor străine.

Programele pe care le-am experimentat în cadrul acestui curs (Windows Movie Maker, Wevideo, Audacity) dovedesc avantajele categorice ale instrumentelor multimedia:

- prezintă conținutul într-un mod realist, fapt ce are drept consecință o comunicare eficientă (conversație, discuție sau dezbateri);
- furnizează mostre de limbă autentică și informație culturală;
- practică învățarea și memorarea de foneme, lexic și structuri morfo-sintactice prin ascultarea repetitivă a textului fără diminuarea sau pierderea motivației.

Coordonatorul cursului, profesorul universitar și expertul în programul Life Long Learning Ton Koet, a subliniat avantajele activităților care utilizează computerul ca oferind: - Stimularea interesului față de cunoștințele predate prin captarea atenției datorită prezentării audio-vizuale a noțiunilor, eliminându-se astfel riscurile neatenției datorate rutinei sau plictiselii; - Dezvoltarea gândirii logice și creative prin implicarea elevilor în soluționarea unor probleme care presupun parcurgerea anumitor etape de rezolvare sau prin prezentarea de către calculator a raționamentului prin care s-a ajuns la o anumită soluție pentru problema în discuție; - Mai multe posibilități de formare a competenței comunicative - Stimularea imaginației prin prezentarea audio-vizuală a cunoștințelor, dar și prin folosirea jocurilor pe calculator care duc la creșterea vitezei de reacție în momentul apariției unor stimuli; - Individualizarea instruirii, programele specifice instruirii asistate de calculator având calitatea de a permite elevilor să învețe conform propriului ritm, fără emoții care să le modifice modul de a se comporta sau de a reacționa; - Feedback imediat, semnalizându-se cu o mare rapiditate eventualele erori sau dificultăți apărute, facilitându-se corectarea imediată a acestora și ducând la responsabilizarea celor care învață; - Un mediu de instruire "Safe" (dacă nu sunteți mulțumit, puteți înregistra vocea din nou) - Evaluarea obiectivă cu ajutorul computerului, testele fiind aplicate elevilor și corectate după un anumit program implementat, fără să intervină factori perturbatori ai aprecierii rezultatelor. Singurul factor care ar putea să perturbeze aprecierea rezultatelor cu ajutorul computerului este așa numita eroare instrumentală, care nu este „vina” calculatorului, ci a celui care a conceput testul de evaluare. Instruirea asistată de calculator oferă elevilor

posibilitatea de se autoevalua; - Antrenarea elevilor în perspectiva educației permanente, instruirea asistată de calculator vând o mare contribuție în pregătirea elevilor pentru acest stil de viață; - Promovarea învățământului deschis la distanță datorită utilizării Internetului și a altor surse multimedia

În cadrul acestui curs am aprofundat mai bine termenul de portofoliu electronic, numit și e-portofoliu sau digital portofoliu. Acesta este o colecție de documente stocate pe un calculator și administrată de către un utilizator. Uzual, colecția respectivă este disponibilă pe web, caz în care se mai numește și webfolio. Documentele respective pot consta în text, imagini, multimedia, intrări de blog, link-uri, etc. Anumite aplicații de administrare a e-portofoliilor permit grade variate de acces al audienței de așa natură încât numai anumite secțiuni din e-portofoliu sunt vizibile la un moment dat .

Din punct de vedere educațional, un portofoliu electronic poate fi văzut ca o înregistrare a actului de învățare, care poate furniza dovezi asupra progreselor făcute. O astfel de înregistrare este strâns legată de planul de învățare, facilitând reflecția utilizatorilor asupra avansului propriu, ducând la o conștientizare crescută a necesităților și strategiilor de învățare.

Este ușor de făcut paralela între e-portofoliu și identitate digitală (descriere a unui individ folosind mijloace digitale: pagina web, blog, adresa de mail, profile pe site-urile sociale, albume personale de imagini, etc.). În special generațiile mai tinere sunt obișnuite să-și creeze identități digitale utilizând software de prezentare și unelte pentru crearea de pagini web .

Formatorul principal, belgianul Geert Bonamie, né-a dezvoltat secretele platformei online wevideo, disponibilă pe site-ul www.wefideo.com, folosind tutorialul sau lecția interactivă ghidată. Urmând elementele constitutive ale unui tutorial: - Introducerea ; - Asigurarea controlului elevului asupra desfășurării lecției; - Motivarea elevului; - Prezentarea informațiilor ; - Întrebări și răspunsuri; - Analizarea răspunsurilor; - Îndrumări suplimentare în funcție de corectitudinea răspunsurilor; - Remedierea cunoștințelor asimilate ; - Secvențierea /Segmentarea lecției; - Încheierea tutorialului, am aplicat instrumentele video și audio ale platformei pentru a crea o aplicație educațională multimedia. (a se vedea rezultatul aici:

<http://www.youtube.com/watch?v=6vdZlvRiW3A>)

Criteriile de analiză impuse privind elaborarea materialului sub forma textului sau a suportului audio-video, au vizat următoarele aspecte:

- să existe suficiente informații și explicații pentru ca materialul de studiu să fie însușit și aplicat;
- să existe concordanță între conținutul materialului de studiu și obiectivele operaționale;
- să fie anticipate momente de relaxare, de trezire a atenției și evitarea monotoniei.

În urma accesării tuturor acestor informații, am început să accept ideea conform căreia calculatorul poate fi privit ca un al treilea personaj, alături de profesor și elevi, având rolul de a contribui la găsirea unor soluții de îmbunătățire a procesului didactic. Însă rămân la ideea că rolul profesorului nu va putea fi

suplinit niciodată de calculator, echipamentul electronic fiind doar un mijloc prin care educatorul își poate etala măiestria în activitatea la catedră.

Dezavantajele recurgerii la utilizarea instruirii asistată de calculator nu pot fi trecute cu vederea:

- utilizarea instruirii asistată de calculator este încă destul de costisitoare, iar, în unele cazuri, este imposibilă datorită dotării insuficiente a unităților de învățământ cu echipamente de calcul;
- deși permite simularea diferitelor evenimente, procese, și acțiuni, această metodă nu poate să înlocuiască activitatea practică;
- posibilitatea pierderii obișnuinței de a purta discuții, de a argumenta datorită interacțiunii om-calculator;
- izolarea elevilor de prietenii, colegii și profesorii lor în timp, datorită utilizării îndelungate a calculatorului;
- nu este potrivită tuturor elevilor și tuturor stilurilor cognitive;
- are un impact diferit, în funcție de vârsta elevilor .

Solicitat să răspundă la întrebarea „*De ce au nevoie profesorii de instrumentele multimedia în predare?*”, trainerul Geert Bonamie a argumentat astfel:

*With a few exceptions (mainly language teachers), I am sure no teacher really *needs* this. I see it first of all as an interesting way to make your classes diverse, to make bookish things more alive, sometimes also more authentic, more creative (look at your own wonderfully creative video!). Secondly, I am convinced that confronting students with digital audiovisual material will also prepare them better for the digital skills needed in the 21st century. Digital literacy will only become more and more important as time passes by. Thirdly, I think audiovisual assignments are also tailor-made for mobile learning – on tablets or on cell phones. It is so so easy for students to make a video these days, so why not make use of that?*

Ca o concluzie personală, utilizarea metodei audiovizuale în procesul instructiv-educativ, la orice disciplină, nu numai în predarea limbii engleze, evită plictiseala și monotonia, oferind posibilitatea unor activități de învățare dintre cele mai variate. Însă rămân întrebări pentru care nu am aflat încă un răspuns:

- Cât de oportun și eficient este un program național de digitizare a manualelor școlare și a resurselor pentru învățare?
- Care sunt instrumentele potrivite pentru pregătirea tinerilor pentru folosirea responsabilă și în siguranță a calculatorului?
- Cum trebuie adaptat curriculumul pentru a permite integrarea TIC în cadrul tuturor disciplinelor?

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/predarea-unei-limbi-straine-p-rin-internet-si-instrumente-multimedia>)

Calculatorul și managementul învățării

De **Florian Radu**

Am remarcat faptul că, la început, când mergeam cu elevii în laboratorul de informatică, aceștia erau tentați să caute jocuri pe calculator, să-și trimită mesaje; dar primind sarcini precise de lucru – lecții AEL, rezolvare de teste, realizarea de prezentări Power Point, etc., elevii devin preocupați să-și rezolve cât mai bine tema.

Computerul este cel mai modern mijloc de învățământ, cu posibilități didactice extinse, atingând următoarele zone: familiarizarea profesorilor cu activități colaborative în mediul virtual ceea ce contribuie la dezvoltarea profesională continuă; posibilitatea ca profesorii să parcurgă diferite cursuri în ritm propriu și în funcție de timpul disponibil; achiziționarea de noi resurse utile în activitatea de predare-învățare; familiarizarea cu noile tehnologii și formarea de competențe digitale; formarea competențelor profesorilor de a crea situații de învățare semnificative, de a accesa informația și de a o utiliza eficient.

Orice informație, inclusiv fotografii, imagini în mișcare și sunete, poate fi transformată într-un mesaj multimedia:

- Cu ajutorul calculatorului se oferă noi cunoștințe, care urmează să fie învățate (lucrare de tip prezentare Power Point);
- Calculatorul este folosit pentru a repeta și aplica cunoștințele deja acumulate;
- Calculatorul poate oferi chiar note, precum și sugestii pentru continuarea învățării;
- Prin programe de modelare, elevul este confruntat cu un caz particular sau cu un ansamblu de date particulare; el poate schimba câțiva parametri constatând efectele acestei schimbări, ceea ce îi permite să construiască, puțin câte puțin, un model (sau o lege generală) și să o testeze, să o verifice;
- Programele de simulare sunt destinate dobândirii de noi cunoștințe în afara unor situații adevărate, dar utilizabile în circumstanțe reale.

Utilizarea mijloacelor multimedia în cadrul lecțiilor contribuie în mod cert la creșterea interesului elevilor pentru activitatea desfășurată. În primul rând, prin faptul că elevii sunt solicitați permanent să execute anumite acțiuni: să caute, să selecteze, să completeze, să aleagă, etc. și nu să reproducă din memorie sau să asculte pasivi — cum se obișnuiește în mod tradițional.

Cu ajutorul mijloacelor multimedia, elevii au prilejul să-și manifeste personalitatea. Astfel, elevii cu înclinații umaniste

folosesc în realizarea unor prezentări cu precădere informații sub formă de text pe când cei cu aptitudini matematice folosesc mai ales limbajul matematic (formule, grafice, etc.). De asemenea elevii își manifestă preferințele în alegerea elementelor de design (culori, imagini, muzică, etc.) și sunt foarte sensibili când sunt apreciate și aceste aspecte și nu numai cele legate strict de disciplina predată.

TIC oferă elevilor o diversitate de modalități concrete în sprijinul dezvoltării competențelor de comunicare și de studiu individual. Prin realizarea unor proiecte în grup sau individuale elevii comunică și colaborează atât între ei cât și cu profesorul (și prin intermediul poștei electronice). Prin utilizarea legală a resurselor de pe Internet, elevii își asumă responsabilități legate de propriul proces de învățare. Învățarea prin documentare, comunicare, colaborare încurajează auto-controlul elevilor și gândirea de ordin superior, elevii fiind stimulați să experimenteze ceea ce învață, să aplice în practică cunoștințele dobândite.

Utilizarea materialelor didactice pe suport informatic prezintă o serie de avantaje, cum ar fi: un management eficient al învățării, informarea rapidă, individualizarea instruirii, învățarea prin descoperire, realizarea unui feedback permanent apt să asigure învățarea de tip interactiv, oportunități de aprofundare, simulare, rezolvare de probleme, structurarea experiențelor de învățare ale elevilor în funcție de nevoile și posibilitățile lor individuale.

Tehnologia informației și metoda proiectului fac transferul către o strategie de instruire în care profesorul și elevul își asumă roluri noi. Profesorul dobândește competențele necesare pentru a-i ajuta pe elevi să-și construiască propria învățare. Este o realitate a zilelor noastre că marea majoritate a elevilor sunt posesori de calculatoare personale, sunt pasionați mai mult de Internet decât de lectura cărților și manualelor școlare și este necesar ca aceste mijloace de informare să fie integrate în mod rațional și benefic în procesul de predare-învățare.

Spre exemplu, utilizând la clasă (Logică) materialele create în cadrul cursului Intel Teach am constatat interesul sporit al elevilor pentru problematica raționamentului logic, altfel relativ abstractă și aridă. Astfel, un impact evident în acest sens l-au avut proiectarea Broșurii (anexa) realizate în vederea explicării ideii de proiect – Silogismul categoric, proiectarea prezentării realizate de profesor și a celor din perspectiva elevului care au contribuit la facilitarea învățării și la încurajarea autonomiei elevului. Am constatat o mai mare angajare a elevilor în documentare, investigare sau aplicare a cunoștințelor la situații concrete de argumentare logică a unor idei sau opinii în dialogul cu interlocutorii. Solicitând elevilor să realizeze proiecte pe o temă dată, ale căror rezultate să fie concretizate într-o prezentare Power Point, ei pot fi stimulați să investească mai mult timp, să fie mai creativi și să realizeze o documentare mai bună pentru a se bucura de aprecierea colegilor lor și a profesorului.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/calculatorul-si-managementul-invatarii>)

Proiectele eTwinning – o experiență pedagogică valoroasă

De **Ana-Maria Mitroi**

Descoperirea și accesarea platformei etwinning.net a reprezentat o frumoasă "aventură", o experiență importantă în dezvoltarea mea profesională, conferindu-mi încrederea și determinarea de a iniția un proiect care nu numai că né-a deschis calea spre o altă perspectivă educațională și culturală, dar né-a oferit și oportunitatea unei prietenii durabile. Stimați colegi, este o mare onoare și bucurie pentru mine să pot împărtăși cu dumneavoastră experiențe pedagogice și culturale, idei și informații.

Derulat în anul școlar precedent (în perioada februarie-iunie 2012), proiectul nostru – *Balade culturelles* – a reunit elevi și profesori reprezentând liceele: Colegiul Tehnic «Regele Ferdinand I» din Timișoara (România) și Istituto Tecnico Commerciale «Luigi Palma» din Corigliano (Italia), într-o muncă pasionantă și motivantă.

Experiența eTwinning a contribuit pe de o parte la dezvoltarea și valorizarea cunoștințelor etno-socio-culturale grație unei abordări multiculturale și pluridisciplinare, la relativizarea stereotipurilor culturale dintre parteneri, iar pe de altă parte, a mediat comunicarea și colaborarea într-un spațiu virtual, într-o perspectivă inedită, care né-a antrenat și dezvoltat competențele și abilitățile tehnice.

Împreună, am reușit realizarea unui ghid turistic al orașelor noastre – Timișoara și Corigliano – și a unei publicații bilingve – *Amis sans frontières/Friends Without Borders*, din dorința de a promova patrimoniul cultural, artistic și arhitectural, reprezentativ pentru cele două orașe, precum și de a împărtăși cele mai reprezentative aspecte etno-socio-culturale ce conturează și pun în valoare identitatea unui popor, a unei civilizații.

În demersul nostru, né-am bucurat de sprijinul și colaborarea domnului Aymeric JEUDY, responsabil cu descentralizarea culturală și lingvistică, în cadrul Institutului francez din Timișoara, care né-a însoțit într-o plimbare culturală, «balade culturelles», pentru a descoperi împreună istoria și patrimoniul cultural al orașului nostru. Elevii au pregătit itinerariul și prezentarea obiectivelor turistice având oportunitatea de a fi ghizii domnului Aymeric Jeudy.

Experiența a fost «*enrichissante*» pentru noi toți, elevii și-au exersat și dezvoltat competențele lingvistice și culturale în ipostaza de ghizi turistici având totodată, ocazia unei relaționări directe cu un vorbitor nativ. Doresc să îmi exprim aprecierea și mulțumirea pentru munca, entuziasmul și creativitatea elevilor

noștri (români și italieni), care au manifestat un mare interes în realizarea acestui proiect, formând o echipă extraordinară.

Foarte important de subliniat este faptul că suportul tehnic în realizarea sitului Balade Culturelle, a fost asigurat grație amabilității și disponibilității partenerilor noștri – doamna lector doctor Diana CODAȚ și domnul Daniel TICANA, student în cadrul Facultății de Informatică Aplicată a Universității Tibiscus din Timișoara, care s-au implicat cu mult entuziasm în proiectul nostru.

Putem conchide prin a afirma că Balade Culturelle nu este un simplu proiect de colaborare între două instituții de învățământ partenere, ci reprezintă o întreagă experiență pedagogică și culturală care a implicat și motivat peste 30 de participanți, elevi și profesori, într-o muncă complexă și pasionantă, care a condus spre realizarea obiectivelor propuse, dar și spre o prietenie «fără frontiere». Așadar, vă invităm călduros să descoperiți ghidul turistic al orașelor noastre –Timișoara și Corigliano – la adresa: <http://baladeculturelle.weebly.com>, așteptăm totodată, impresiile, sugestiile sau sfaturile dumneavoastră, și de asemenea, eventuale propuneri de colaborare.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/proiectele-etwinning-o-experienta-pedagogica-valoroasa>)

Noutăți din Geneva, de la C.E.R.N. – Centrul european de cercetări nucleare

De **Liliana Gheorghian**

Programul HST (High School Teachers) al Centrului european de cercetări nucleare din Geneva se desfășoară anual începând cu 1998 la CERN, în Elveția, pe parcursul a 3 săptămâni, în cursul lunii iulie. Programul este deschis profesorilor de fizică de liceu, care doresc să-și actualizeze cunoștințele lor din domeniul fizicii particulelor, al tehnologiilor asociate acestora și subiectelor conexe, din toate statele membre CERN și ale observatorilor, precum și din alte țări, în funcție de existența fondurilor. Experiența este incredibilă și o recomand cu căldură tuturor profesorilor de fizică din România.

Dintre obiectivele acestui program pentru profesorii de liceu amintesc: promovarea predării fizicii în licee și în special a fizicii particulelor; promovarea schimbului de cunoștințe și de experiență, între profesorii de diferite naționalități; expunerea profesorilor la lumea cercetărilor; stimularea activităților legate de popularizarea fizicii în cadrul și dincolo de sala de clasă; pentru a ajuta C.E.R.N. la stabilirea de legături mai strânse cu școlile europene; pentru a încuraja cooperarea între C.E.R.N. și

programele existente, sponsorizate de Uniunea Europeană în domeniul educației științifice.

Am participat la cea de a 15-a ediție a Programului HST 2012, fiind unul dintre cei 42 profesori de fizică din 25 țări: Austria-1, Belgia-1, Bulgaria-1, Burundi-1, Canada-1, Camerun-2, Germania-2, Ecuador-1, Estonia-1, Spania-2, Marea Britanie-2, Ghana-2, Grecia-1, Israel-2, Italia-3, Japonia-1, Madagascar-1, Olanda-3, Polonia-1, Portugalia -2, Serbia-2, Tailanda-2, Uganda-1, S.U.A.-5 și România -1.

Școala de vară a avut un Program de lucru foarte variat și încărcat. Pregătirea "teoretică" a cuprins 120 de ore distribuite sub forma prelegerilor, cursurilor, experimentelor în laboratoare. Prelegerile au fost susținute de nume celebre în lumea fizicii și CERN : Dr. Sascha Marc Schmeling (CERN), Mick Storr (Director al Programelor pentru profesori și vizite la CERN), Jonathan R. Ellis (CERN), Dr. Angelos Alexopoulos (University of Athens (GR), Jack Steinberger –premiul Nobel 1988 (CERN), Dr.Rolf Landua — fizician german (șeful grupului de educație de la CERN), Goronwy Jones (University of Birmingham, School of Physics and Astronomy), Prof. Cecilia Jarlskog – membră în comisia de stabilire a premiilor Nobel (Lund University-Suedia), Dr. Simone Gilardoni (CERN) , Peter Cooper (Fermilab), Manjit Dosanjh (CERN), Frank Hartmann (CERN and KIT — Karlsruhe Institute of Technology), m Koratzinos (National Technical Univ. of Athens (GR), Dr. Sofoklis Sotiriou (Ellinogermaniki Agogi), Dr. Angelos Lazoudis (Ellinogermaniki Agogi), Muhammad Alhroob (Abdus Salam Int. Cent. Theor. Phys. (IT), Geraldine Servant (CERN), Dr. Piotr Traczyk (Univ. of California Los Angeles (US), Christine Kourkoumelis (University of Athens (GR).

Chiar cu o zi înainte de anunțul făcut pe 4.07.2012 cu privire la ultimele descoperiri ale bozonului Higgs, participanților HST 2012 li s-a făcut favoarea de a purta discuții cu sir Higgs în cadrul unei conferințe speciale. Tot specială a fost și întâlnirea și conferința la care a participat directorul general al CERN dl Dr. Rolf-Dieter Heuer — fizician german precum și întâlnirea cu inginerul proiectant al Atlas.

Pe lângă acestea, profesorii programului HST 2012 au lucrat organizați în echipe, la realizarea unor planuri de lecții și unități de învățare pentru introducerea celor mai noi cercetări la nivelul elevilor de diferite vârste, ce pot fi adaptate la curriculum-urile fiecărei țări. Profesorii au luat contact cu platformele HYPATHIA și PATHWAY . HYPATHIA este o platformă dezvoltată ca parte a formării cu ATLAS și CERN, un program educațional având ca subiect fizica modernă a particulelor. Aceasta permite elevilor de liceu și profesorilor să studieze particulele elementare și interacțiunile lor, utilizând "evenimente" reale de la ATLAS (mai multe aflați pe:

https://kjende.web.cern.ch/kjende/en/zpath_teilchenid2.htm). PATHWAY- "Calea" — Scopul proiectului este de a stabili calea spre o abordare standard, bazată pe predarea pe bază de anchetă științifică, pentru a demonstra și disemina metodele și exemplele de "bune practici", precum introducerea efectivă a anchetei științifice în sălile de clasă și programe de dezvoltare profesională, și în cele din urmă pentru a oferi un set de linii directoare pentru comunitatea educațională să exploreze în continuare și să exploateze avantajele unice ale abordării propuse în predarea științelor. În acest fel, echipa de proiect își propune să faciliteze dezvoltarea de comunități de practicieni ai

”anchetei științifice”, care va permite profesorilor să învețe unii de la alții. (Mai multe informații se pot afla pe <http://www.pathway-project.eu/node/138>)

De asemenea profesorii participanți la HST 2012 au vizitat expozițiile din GLOBE și MICROCOSM dar și laboratoarele în care se fac cercetările : LINAC, ATLAS, CMS. Nu în ultimul rând, cei 42 de profesori din toate colțurile globului au avut ocazia să descopere comorile Genevei pe parcursul unei zile ”Discover Geneva Treasure Hunt” terminată cu descoperirea specialităților culinare tradiționale elvețiene. Aceștia au reușit să se cunoască mai bine între ei, să înnoade prietenii și să afle sistemele educaționale, exemple de bune practici în învățământ, obiceiurile culinare și tradițiile din țările participante, pe parcursul serilor internaționale organizate... (cozonacul, papanasii preparați *ad-hoc* și afina noastră, fiind printre punctele de atracție ale tuturor celor prezenți).

CERN are personal permanent în număr de 2600 și aproximativ 8.000 de oameni de știință și ingineri care reprezintă mai mult de 500 de instituții academice din întreaga lume. Instrumentul cel mai important al activității lor este cel mai mare accelerador de particule din lume — Large Hadron Collider (LHC), care poate fi considerat cel mai puternic microscop existent sau telescop, așa după cum spunea în prelegerea sa, fizicianul teoretician britanic dr. Jonathan Richard Ellis.

Large Hadron Collider (LHC) este un instrument științific gigantic de lângă Geneva, care se întinde pe granița dintre Elveția și Franța, la 100m în subteran. Acesta este un accelerador de particule folosit de fizicieni pentru a studia cele mai mici particule cunoscute — pietre fundamentale de consolidare a tuturor lucrurilor. Descoperirile făcute cu acesta vor revoluționa înțelegerea noastră, din lumea minuscule, de la profunzimea atomilor până la vastitatea Universului.

Două fascicule de particule subatomice numite ”hadroni” – ce pot fi protoni sau ioni de plumb — călătoresc în direcții opuse în interiorul acceleradorului circular, câștigând în energie cu fiecare tur. Fizicienii folosesc LHC pentru a recrea condițiile existente imediat după Big Bang. Apoi, echipe de fizicieni din întreaga lume, analizează particulele create în timpul ciocnirilor folosind detectoare speciale, într-o serie de experimente dedicate la LHC. Există multe teorii cu privire la ceea ce va rezulta din aceste coliziuni. Timp de decenii, Modelul Standard al fizicii particulelor a servit fizicienilor ca mijloc de înțelegere a legilor fundamentale ale naturii, dar acesta nu ”spune” întreaga poveste. Numai datele experimentale folosind energiile înalte atinse de LHC poate împinge înainte cunoașterea, fiind o provocare pentru cei care caută o confirmare a cunoștințelor stabilite, dar și pentru cei care îndrăznesc să viseze dincolo de paradigă.

Detectorul ATLAS reprezintă un experiment de fizica particulelor de la Large Hadron Collider (LHC) de la CERN. ATLAS este în căutarea de noi fenomene în ciocniri cu energie extraordinar de mare. Colaborarea ATLAS se realizează în momentul de față între 3000 de fizicieni de la 176 de instituții situate în 38 de țări diferite din întreaga lume. Mai mult de 1000 de doctoranzi sunt implicați în funcționarea ATLAS și în analiza datelor sale.

CMS este cel de al doilea tip de experimente realizate la CERN alături de Large Hadron Collider (LHC), ambele fiind construite pentru a căuta ”noua fizică”. CMS este conceput pentru a detecta o gamă largă de particule și fenomene produse în LHC

prin coliziuni de înaltă energie între proton-proton și coliziuni grele între ioni. CMS măsoară de asemenea, proprietățile particulelor bine cunoscute, cu o precizie fără precedent, și este pregătit să înregistreze fenomene neprevăzute, complet noi. Astfel de cercetări nu numai că măresc înțelegerea noastră, dar pot declanșa în cele din urmă tehnologii noi care vor schimba lumea în care trăim.

CMS este un detector de particule, care este proiectat pentru a vedea o gamă largă de particule și fenomene produse în ciocnirile de înaltă energie din LHC. Poate fi comparat cu o ceapă cilindrică construită în jurul conductei fasciculului, dar tăiată în 15 felii, ale cărei straturi sunt diferite detectoare ce măsoară particule diferite, cu scopul de a folosi aceste date cheie pentru a construi o imagine a evenimentelor din centrul de coliziune.

La CMS, oamenii de știință caută în necunoscut și încearcă să răspundă la întrebările fundamentale despre Universul nostru, ca de exemplu: *Din ce este în realitate făcut Universul? Ce-l obligă să acționeze așa? și Din ce este format tot ceea ce există?*. Experimentul CMS constituie unul dintre cele mai mari colaborări științifice internaționale în istorie, care implică 4300 de fizicieni din fizica particulelor, ingineri, tehnicieni, studenți și personal de sprijin din 179 de universități și institute din 41 de țări.

—

...Experiența a fost incredibilă și o recomand cu căldură tuturor profesorilor de fizică din România, aceștia putând beneficia de această școală de vară, urmare grantului obținut pe baza selecției făcută de cei din CERN — limba engleză constituind o condiție absolut necesară, întrucât tot programul se desfășoară în engleză. (<http://education.web.cern.ch/education/Chapter1/Page2a.html>)

Menționez că există de asemenea programe pentru studenți, doctoranzi, masteranzi, se pot organiza vizite cu elevii la CERN. Pentru ingineri, tehnicieni, fizicieni există permanent oferte de locuri de muncă temporare sau permanente. Informații detaliate și diferite resurse educaționale și științifice puteți găsi în diverse limbi, la adresa: <http://public.web.cern.ch/public/>

Selecția pentru școala de vară din 2013 se va încheia la sfârșitul lunii februarie 2013.

Resurse bibliografice :
<https://indico.cern.ch/conferenceDisplay.py?confId=193928>

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experientedidactice/noutati-de-la-centrul-europea-n-de-cercetari-nucleare>)

Locul mentorului într-un program de inducție destinat profesorului debutant

De **Petruta Lostun**

În conținutul articolului, este operată distincția dintre mentorat și inducție, sunt prezentate elementele și funcțiile unui program de inducție în viziune europeană, sunt identificate elementele și caracteristicile unui program de inducție practicat de sistemul românesc de educație și se identifică locul pe care ar trebui să se poziționeze mentorul în acest sistem. Articolul a fost realizat pe baza resurselor informaționale puse la dispoziția noastră în cadrul cursului *Induction and Guidance of Newly Appointed Teachers* (Inducție și orientare pentru profesorii nou-angajați), curs la care am participat cu finanțare prin programul Grundtvig – mobilități individuale de formare continuă. Conținutul acestei prezentări constituie un punct de vedere personal asupra informațiilor dobândite la curs, o încercare de adaptare a acestor resurse informaționale la nevoile școlii românești.

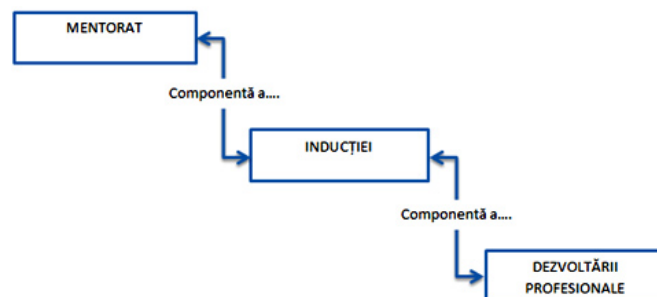
În urmă cu un an a fost declanșat un proces amplu și riguros de recrutare a profesorilor-mentori. Corpul mentorilor a fost alcătuit, cel puțin formal, dar la distanță în timp de la realizarea acestui organism profesional, se poate constata nefuncționalitatea lui. S-ar putea deduce că nu s-au găsit o formulă acceptabilă sau un loc potrivit în sistemul de învățământ românesc pentru un nou mod de a realiza inducția cadrelor didactice debutante, respectiv nu s-a găsit locul și rolul mentorului în programul de inducție.

Folosindu-mă de informațiile la care am avut acces prin participarea la programul de formare *Induction and Guidance of Newly Appointed Teachers* (Inducție și orientare pentru profesorii nou-angajați), program desfășurat în perioada 1-8 iulie 2012 în Belgia [1], și utilizând o parte dintre resursele informaționale puse la dispoziția noastră de instituțiile organizatoare (University of Amsterdam, Graduate School Child Development and Education, Olanda – inițiator și Katholieke Hogeschool Brugge-Ostende, Belgia – gazdă), doresc ca, prin articolul de față, să aduc câteva argumente în favoarea îmbunătățirii căilor de realizare a inducției profesorilor tineri prin activități de mentorat. Îmi propun ca, în cele ce urmează, să analizăm comparativ sistemul românesc de inducție a profesorilor debutanți cu modelul european promovat de programul de formare amintit și să desprindem câteva concluzii care ne-ar putea fi utile pentru a construi o imagine corectă a ceea ce ar putea sau ar trebui să fie inducția și mentoratul pentru profesorul debutant din școala românească.

Pentru început, este necesară operarea unei distincții între inducție și mentorat, întrucât cei doi termeni nu sunt sinonimi și confuzia dintre ei este incorectă. Inducția este un întreg proces, mai precis un proces cuprinzător, coerent, de susținere a dezvoltării profesionale a profesorilor nou angajați. Acest proces este organizat de școală și are ca obiective formarea, susținerea și menținerea cadrelor didactice tinere, integrarea lor fără probleme într-un program de formare continuă.

Mentoratul este o acțiune, este ceea ce fac mentorii. Un mentor este o persoană a cărei funcție de bază este aceea de a sprijini

un profesor debutant. În mod obișnuit, ajutorul oferit de mentor este pentru “supraviețuire” și nu acoperă în întregime ideea de învățare profesională continuă cu potențial de a conduce la formarea unui profesor eficace, complet. Mentoratul nu este inducție, este doar o componentă a unui proces de inducție [2], aceea componentă care asigură raportarea corectă a tânărului la instituția de primire și la beneficiarii direcți ai activităților educaționale.

Mentoratul este un element, poate cel mai important, al unui program de inducție, cu condiția ca acesta să fie bine integrat pe aliniamentul viziune – misiune – structură, așa cum este acesta definit de instituție. Pentru ca un mentor să fie eficient, el trebuie să fie utilizat în combinație cu alte elemente ale procesului de inducție și, de asemenea, este necesară pregătirea lui în acord cu misiunea și viziunea sistemului educațional. Un model de inducție format din patru sisteme integrate de sprijin cuprinde patru elemente relevante: mentorul, experții, grupul de egali, autorefecția [3].

Sistem

Mentor

Expert

Egali

Auto-reflecție

Sprijin oferit

Profesional Personal Social Profesional Profesional Personal
Social Profesional Personal

Obiective

Stimularea învățării profesiei; Crearea unui mediu sigur pentru învățare; Socializarea în interiorul comunității școlare. Asigurarea dezvoltării profesionale a cadrelor didactice tinere; Extinderea cunoștințelor și competențelor de predare. Crearea unui mediu sigur pentru învățare; Împărtășirea de răspunsuri/soluții pentru preocupări și provocări comune/similare. Promovarea meta-reflecției asupra celor învățate; Promovarea profesionalismului; Dezvoltarea unei atitudini pozitive față de învățarea pe parcursul întregii vieți; Corelarea învățării inițiale cu învățarea permanentă.

Actori relevanți

Formatori experimentați și potriviți. Experți în predare (de exemplu, din instituțiile de formare inițială și continuă pentru profesori). Alți profesori debutanți; Profesori cu experiență; Alți colegi. Profesori începători.

Activități

Exersare/Antrenament; Formare; Consiliere; Coordonarea intervențiilor la nivel de instituție. Seminarii; Diferite cursuri; Materiale suport; Resurse informaționale pentru domeniul de competență și pedagogice; Ghiduri. Rețele interșcolare; Întâlniri față în față; Comunități virtuale de profesioniști; Feedback colegial. Predarea în echipă; Co-predarea. Observații și feedback asupra predării; Evaluare colegială; Sistem de înregistrare a experiențelor, reflecțiilor – sub formă de jurnale, portofolii.

Condiții de realizare

Compatibilizarea atentă a perechilor debutant-mentor Mentorul trebuie să împărtășească aceeași viziune asupra programului de mentorat propus de manager și să sprijine realizarea lui; Existența unei coordonări la nivel de instituție; Facilitarea activităților desfășurate de mentor (program de lucru compatibil, volum de muncă rezonabil, identificarea căilor de motivare/recompensare; Sprijinirea activităților de formare pentru mentori. Accesarea ușoară a expertizei externe; Abordarea va fi nedictatorială și necritică, atribuirea de etichetări nefiind permisă. Reducerea volumului de lucru în vederea alocării unui spațiu temporal suficient pentru colaborare și schimb de experiență. Reducerea volumului de lucru pentru a crea răgazul necesar pentru reflecție; Stabilirea unor standarde în raport cu care să poată fi autoevaluate performanțele individuale și progresele înregistrate.

Observații

În funcție de nevoile instituției și de situația concretă, inducția ar putea fi optimizată prin implicarea mai multor mentori (spre exemplu: profesori de aceeași specialitate, profesori de specialitate diferită, specialiști pe anumite domenii educaționale). Se poate suprapune peste programul de mentorat dacă resursele acestuia au fost epuizate fără a se obține rezultatul dorit sau dacă pe anumite segmente de activitate acest program nu este destul de eficient. Poate fi parte componentă a unui program național de evaluare care să permită atingerea statutului complet de profesor. Poate fi parte componentă a politicilor instituționale de personal.

© European Commission 2010

Succesul unui program de inducție de acest fel presupune îndeplinirea unor condiții preliminare:

- Existența unui suport financiar adecvat;
- Definirea clară a rolurilor și responsabilităților tuturor persoanelor implicate,
- Cooperarea dintre diferitele elemente ale sistemului;
- O cultură instituțională axată pe învățare și pe managementul calității.

Pentru succesul unui program de inducție, reținem ca importante următoarele 3 condiții : – Programul de inducție trebuie să fie extensiv, cuprinzător: abordarea inductivă eficientă va avea un grad ridicat de structurare, va fi riguroasă și serios monitorizată. Rolurile persoanelor implicate (responsabilii de resurse umane, manageri, formatori, mentori) vor fi definite clar. – Inducția va cuprinde pregătirea profesională: un program eficient de inducție se va concentra pe învățarea profesională și va genera creștere și profesionalism pentru debutanții beneficiari. Programul de inducție este considerat o fază sau o parte din

procesul de învățare pe durata întregii vieți, proces care implică numeroase alte componente. – Inducția implică o politică a colaborării: grupurile de lucru colaborative vor fi concepute, stimulate și acceptate ca parte a culturii predării. Acest gen de colaborare presupune existența unor experiențe și practici comune, utilizarea unor instrumente similare și a unui limbaj comun între colegi. Profesorii nou veniți trebuie tratați ca și egali.

Dintre cele 3 condiții precizate, cea care are o acoperire bună în școala românească este condiția referitoare la pregătirea profesională. Sub forma examenelor pentru obținerea gradelor didactice, a examenelor de recrutare a personalului didactic, prin consilierea acordată de profesorii metodiști pe durata inspecțiilor premergătoare examenelor de grad, pregătirea profesională, în bună parte teoretică și în destul de mică măsură practică, este acoperită în sistemul de inducție folosit la noi. Intervenția metodiștilor în activitatea unui cadru didactic tânăr nu corespunde însă întru totul unei consilieri, pentru că implică evaluare — sub forma calificativelor, notelor, adică este finalizată destul de frecvent cu o etichetare.

Se observă, de asemenea, o anumită lipsă de coerență între formarea inițială a tânărului, formarea continuă și activitatea efectivă a acestuia la catedră. Perfecționarea prin procedura gradelor didactice lasă neacoperită relația dintre tânărul cadru didactic și nevoile concrete, așteptările efective ale instituției sale și ale elevilor. Examenele de perfecționare menționate se raportează mai curând la un model general de școală sau de elev și nu fac referire în niciun fel la specificul comunității în care funcționează instituția de primire a tânărului profesor, la așteptările sau nevoile concrete ale elevilor și ale instituției sale.

În ceea ce privește colaborarea, s-ar putea considera că această condiție este realizată în școala noastră prin intermediul schimburilor de experiență la nivelul comisiilor metodice. Însă, privind cu sinceritate, aceste activități au o componentă formală bine reprezentată. Raportările de tipul șef-subordonat care apar între noul angajat și reprezentanții conducerii sau responsabili comisiilor metodice pot induce un anumit formalism în abordarea tânărului. De asemenea, vom remarca faptul că – în cadrul acestor schimburi de experiență – se apelează la metode care implică destul de des evaluări sau atribuirea de etichete sub formă de calificative. Or evaluările sunt excluse din ideea de consiliere sau de colaborare. Se mai întâmplă ca, dintr-o toleranță și o subiectivitate care apar adesea în definiția umanistă a “colegialității”, erorile individuale să nu fie supuse unei analize oneste, să nu se reflecte în evaluările formale corect și să se ajungă la fixarea lor ca și comportamente admise.

Dacă vom face referire și la cele 4 elemente implicate de sistemul de inducție european, vom observa că cel mai bine reprezentat în sistemul de inducție din școala românească sunt experții (managerii instituției, metodiști, profesori universitari, inspecți școlari) – toți cu rol de evaluatori. Un loc important îl ocupă în sistemul actual românesc și grupurile de egali, prin contactele socio-profesionale informale din cadrul instituției. E adevărat că acestea au potențialul de a determina reflecții și concluzii cu efecte comportamentale pentru profesorul fără experiență, dar contactele cu grupurile de egali sunt conjuncturale, depinzând într-o măsură mult prea mare de “șansa unei întâlniri fericite”, de personalitatea și experiența colegilor care determină influența asupra tânărului.

În ceea ce privește autorefecția, nu pot decât să sper că ea subzistă în comportamentul autoreglator al oricărui cadru didactic, dar voi remarca, totuși, că prin intervenția unui mentor, activitățile de reflecție ar fi mai bine orientate către aspecte cu adevărat importante pentru construcția unei cariere didactice. Mentorul ar trebui să fie figura centrală a unui program de inducție, cel căruia îi revine sarcina de a oferi suport tânărului profesor în încercarea de a se dezvolta profesional, prin ajustarea corectă la contextul instituțional concret.

Mentorul își vedește rolul tocmai în punctele vulnerabile identificate în inducția practică de sistemul de învățământ românesc: insuficiența încurajare și orientare a autorefecției, atitudinea non-evaluativă necesară unei consilieri eficace, necesitatea optimizării conexiunii dintre nevoile și așteptările debutantului și nevoile și expectanțele reale ale instituției. Mentorul intervine în programul de inducție prin funcția lui de optimizare a integrării tânărului în viața comunității școlare de primire. Deocamdată, mentorul, ca și componentă, lipsește din procesul de inducție practică de școala românească, dar sperăm că - în intervenția de față - am adus argumente pertinente în favoarea recunoașterii rolului său.

Referințe și note:

[1] Acest proiect de mobilitate a fost finanțat în cadrul Programului de Învățare pe Parcursul Întregii Vieți, Acțiunea Grundtvig - mobilități individuale de formare continuă, finanțare realizată cu sprijinul Comisiei Europene, din fonduri gestionate de ANPCDEFP. Acest articol reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia Europeană nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține. [2] Harry K. Wong, *Induction Programs That Keep New Teachers Teaching and Improving*, NASSP Bulletin, Vol. 88 No. 638, March 2004. Online: http://www.monarchcenter.org/pdfs/Wong_2004.pdf, p. 44. (Accesat în ianuarie 2013) [3] *Developing coherent and system-wide induction programmes for beginning teachers: a handbook for policymakers*, European Commission, 2010, p. 21.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/locul-mentorului-intr-un-program-de-inductie-destinat-profesorului-debutant>)

Studiu: Evaluarea percepției elevilor față de relația lor cu profesorul

De Tudora Lungu

Studiul urmărește cinci dimensiuni psihopedagogice: limbajul folosit de către profesor; atitudinea profesorului în relația cu elevul; metodele de lucru ale profesorului; tipuri de evaluare și ținuta morală a profesorului. Pornind de la ideea că relația profesor - elev reprezintă modalitatea principală de mediere didactică, de ipostaziere a acesteia într-o variantă umană, subiectivă și că această relație trebuie să fie una pozitivă, studiul a urmărit evidențierea importanței relației elev-profesor.

Argument

Fiind un act ce ține de sfera relațiilor interpersonale, actul educativ și eficiența sa se decide pe terenul raporturilor concrete zilnice, dintre profesor și elev. În problema relației profesor-elev, pe lângă o bogată experiență pozitivă ce s-a acumulat în decursul anilor, se constată că uneori predomină arbitrariul, practici învechite și prejudecăți pe care o atitudine conservatoare le menține. Pentru perfecționarea relației profesor-elev este necesar să se ia în considerație, pe de o parte, obiectivele educației, iar pe de altă parte psihologia tineretului contemporan, actul educativ fiind un proces de continuă invenție socială. Dincolo de conținuturile concrete care se transmit, în activitatea didactică va fi important foarte mult, tipul de interacțiune care se va statifica între clasa de elevi și profesor, precum și atitudinea acestuia în a se relaționa ca grup și la fiecare elev în parte. Relația cu elevii nu trebuie să se reducă doar la aspect formal, administrativ, fiind reglementată de coduri deontologice sau normative instituționale; aceasta se va adecva și personaliza neîncetat, se va dimensiona și relativiza la specificul grupului școlar sau la membrii acestuia. Rezultatul unui raport pozitiv profesor-elevi înseamnă, pe de o parte, oamenii formați pentru o integrare eficientă în circuitul vieții social-productive, iar pe de altă, educatori care-și onorează misiunea socială asumată, profesori stimati de foștii lor elevi, de colegi, de societate. În caz contrar, când relația profesor-elevi este una negativă, ca urmare a unor insuficiențe și neîndepliniri ale muncii didactice sau a unei concepții eronate sub aspect moral în legătură cu rolul educatorului în procesul de învățământ, se ivesc din nou carente în viața școlară a copiilor și cu deosebire a unora dintre ei, deoarece nu toți reacționează la fel de sensibil la situațiile stresante, comportamentul rezultat fiind determinat de ecuația psihologică personală și de condițiile particulare din viață în afara școlii.

Scop: Cunoașterea de către profesor a modului în care este perceput de către elev pentru a putea, acolo unde este cazul, să intervină corectând ceea ce se impune, pentru că relația dintre elev și profesor să fie una eficientă. **Obiective:** Stabilirea gradului de satisfacere a elevului în relația lui cu profesorii. Stabilirea metodelor de îmbunătățire a relației celor doi actori ai actului educativ. **Grup țintă:** Elevii din ciclul inferior și superior al liceului. A fost ales un eșantion de 85 de elevi care au completat chestionarul. **Metode și tehnici:** chestionarul. Dimensiunile psihopedagogice avute în vedere la realizarea chestionarului sunt: Limbajul folosit de către profesor; Atitudinea

profesorului în relația cu elevul; Metodele de lucru ale profesorului; Tipuri de evaluare; Ținuta morală a profesorului.

Perioada desfășurării studiului: anul școlar 2011-2012

Concluziile studiului:

I. Gradul de satisfacere a elevului în ceea ce privește relația sa cu profesorul se prezintă astfel: Elevii îi percep pe profesori, ca pe niște persoane responsabile care folosesc gesturi și expresii total potrivite/potrivite — 76,9%. Limbajul interpersonal, cu alte cuvinte, modul în care profesorii se adresează elevilor: cuvinte, ton este apreciat de către elevi ca fiind total potrivit/potrivit — 73,7% 78,5% din elevii chestionați considera că sunt respectați de către profesori în totalitate/aproape în totalitate. În relația individuală cu profesorii, elevii nu simt tensiune deloc/în mică măsură — 77,5%. Nu exista deloc/în mică măsură tensiuni între profesori și clasă, sunt de părere 100% elevi. Cei chestionați au fost de acord că exemplele folosite de profesori au legătură cu materialul predat, în proporție de 87%. Profesorii explică termenii noi în proporție de 72,7%.

79,2% elevi consideră că profesorii nu sunt agresivi verbal la ore și 91,7% dintre elevi cred că profesorii nu sunt agresivi fizic la ore. Profesorii respectă ora de intrare la clasă (71,6%) și de asemenea profesorii ies la timp de la oră, sunt de părere elevii, în proporție de 72,4%. Elevii nu se simt discriminați deloc — 88,3%. Elevii sunt evaluați în mare parte prin lucrare scrisă (42,33%), lucrare practică (36,9%), proiecte (32,6), pentru activitatea din clasă (29,4%) Se întâmplă ca elevii să ia note mai mici/mai mari decât modul în care apreciază ei că au răspuns, în proporție de 58,1%. Profesorii explică elevului pentru ce a luat nota respectivă — 54,5%. Metodele de predare folosite, de majoritatea profesorilor sunt: conversație 55,9%, dictare 31,5%, discuții urmate de notițe 25,7%, notarea ideilor pe tablă 23,7%, lucrul individual, în clasă (conspect, exerciții, eseuri) 19,4%, utilizarea manualul 15,2%. Se primesc teme pentru acasă, sunt de părere 34,8% dintre elevi și înțeleg lecțiile din clasă — 75,5%. 85,3 % dintre elevii chestionați cred că nu au nevoie de meditații. Procentele stabilite pentru cât la sută vorbesc profesorii și cât la sută vorbesc elevii sunt următoarele: profesorii 60,72% și elevii 39,28%. Media procentuala, individuală, în ceea ce privește — cât la sută vorbește fiecare elev, este apreciată la 15,43%.

II. Propunerile elevilor pentru îmbunătățirea orelor de curs precum și a relației cu profesorii sunt diverse, precum:

- Să fie ascultați.
- Profesorul să aibă răbdare, înțelegere toleranță și încredere în elev.
- Elevul să se simtă respectat.
- Profesorul să explice informațiile elevului, cu mult calm, fără să se enerveze atunci când este întrerupt sau întrebat de mai multe ori despre același aspect.
- Să socializeze mai mult prin ieșiri în grup (excursii, proiecte, etc.)
- Să existe mai multă comunicare între elev și profesor
- Tonul profesorului să nu fie unul ridicat.
- Mai multă claritate și accesibilitate în informațiile transmise elevului.
- Realizare de proiecte, în care profesorul să se implice activ.

- Metode de predare moderne, creative care să suscite mintea și interesul elevului.
- Elevi mai disciplinați, dornici să învețe.
- Coerență și consecvență din partea profesorilor.

Bibliografie Dimitriu, Tiron Elena. *Consiliere educațională*. Institutul European, Iași, 2005.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/perceptia-elevilor-fata-de-relatia-lor-cu-profesorul>)

Gânduri fractale

De **Adela Grozeanu**

Peste tot în jurul nostru regăsim fractali. Suntem înconjurați de o adevărată galerie de artă fractală, numită natură. Dunele de nisip, frunza de ferigă, norii de pe un cer înaintea de furtună, munții și copacii, chiar și inima umană pulsând sânge în artere, toate sunt expresii ale unor fractali.

Seturi de fractali sunt transpuși grafic pentru a crea imagini spectaculoase sub aspectul formelor și paletelor coloristice. Aceste realizări ne fascinează privirea prin noua dimensiune magică obținută cu ajutorul acestei noi arte. Maiestria, îndemânarea, imaginația și spiritualitatea unui pictor sunt îmbinate cu creativitatea și expresivitatea unui fotograf. Sub impulsul viziunii lor, computerele se transformă în pensule și acuarele care schițează imagini de o universalitate impresionantă.

Arta fractală este un surprinzător melanj între știință și pictură. Funcțiile matematice transpun artistic imaginația creatorului. Omul își exprimă visele cu ajutorul graficii digitale. Eleganța și rafinamentul unei imagini fractale nu-ți luminează numai ochii, ci îți transcende sensibilitatea.

Versurile următoare fac parte din volumul "Gânduri fractale".

Eu

Eu sunt cel de dinaintea mea și cel ce va urma. Prezentul este ca și trecutul, ca și viitorul. Sâmburele de ghindă, padurea, firul de nisip și plaja, picătura de rouă și oceanul. Unde pot găsi începutul fractalului?

Spirala

Sufletul, spirală fără sfârșit din care se naște altă spirală, din care se naște altă spirală, până ajunge la capatul lumii, unde începe o altă lume unde începe un alt suflet unde începe un alt Eu.

Rătăcire

Mi-ai cules floarea sufletului și ai aruncat-o într-un neant de stele

căzătoare. Și sufletul meu a căzut odată cu ele într-un alt neant de stele căzătoare. Cum voi putea să -mi mai găsesc sufletul astfel rătăcit? Puncte Suntem puncte peste tot, puncte în mișcare. Ochii căutând haotic un punct de echilibru în universul haotic în care clipele vieții se scurg Haotic.

Matematica sufletului

Un gând plus un vis, o chemare plus o căutare, o dorință minus o cădere liberă într-un plan înclinat , infinit ce te poartă spre o altă viață, spre un alt gând plus un alt vis, o altă chemare, o altă căutare... se adună toate și converg către infinitul sufletului tău.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/ganduri-fractale>)

iTeach: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Pagina Revistei: www.iteach.ro/experiencedidactice